

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ DIŞ GÖRÜNÜŞLERİNE DAİR GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: UŞAK ÜNİVERSİTESİ ULUBEY MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ

A STUDY ON VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS 'OPINIONS OF TEACHING STAFFS' VIEWS OF OUTSIDE OUTS: EXAMPLE OF USAK UNIVERSITY ULUBEY VOCATIONAL SCHOOL

Dr. Öğretim Üyesi Emine BAKAN

Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu Tasarım Bölümü Moda Tasarım Programı Uşak/Türkiye

Article Type : Research Article/ Araştırma Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1079>

Reference : Bakan, E. (2018). "Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğretim Elemanlarının Dış Görünüşlerine Dair Görüşleri Üzerine Bir Araştırma: Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu Örneği", International Social Sciences Studies Journal, 4(27): 6031-6038

ÖZ

İletişim türlerine bakıldığında sözsüz iletişimin rolü yadsınmaz. Gerek konuşmadan iletişim kurmaya, gerekse de beden diline bakıldığında karşıdaki kişinin "ne söylediğinden" ziyade, "nasıl söylediği" ile ilgilenilmektedir. İnsanların dış görünüşü kendileri hakkında karşıdaki kişinin gözünde bir ön mektup anlamı taşır. Buna göre karşıdaki kişinin aklında iyi veya kötü, temiz veya pis, disiplinli veya rahat, sorumlu veya sorumsuz, renkli veya renksiz, enerjik veya enerjik değil şeklinde izlenimler oluşturabiliriz.

Bu çalışmada sözsüz iletişimin elemanlarından görülen insanların dış görünüşünün, öğretim elemanları kategorisinde, öğrenci gözüyle değerlendirmesi yapılmaya çalışılmıştır. Araştırmada anket tekniği kullanılmış olup, anketler öğrencilere elden dağıtılmış ve toplanmıştır. Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksek Okulundaki öğrencilere uygulanan bu anket çalışmasında veriler SPSS 22.0 istatistiksel veri analiz paket programına geçirilmiş, analizleri yapılmış ve değerlendirilmiştir. Burada anketi uygulayan öğrencilerin Öğretim Elemanlarının resmi veya şık giyinmesinden, saç renklerine kadar, kullandığı aksesuarlardan, sürekli aynı kıyafeti giymesine veya öğrencilerin tarzında giyinmesine dair görüşleri alınmış ve genel ortalamaları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Giyim, Öğretim Elemanı, Dış Görünüş, Öğrenci

ABSTRACT

The role of nonverbal communication cannot be denied in terms of communication types. When looked at both communicating without speaking and body language, it is rather concerned with what he says rather than how he does. The external appearance of people means a front letter in the eyes of people in front of them. As the result of this, we can form impressions in their eyes like good or bad, clean or dirty, disciplined or comfortable, responsible or irresponsible, colorful or colorless, energetic or not.

In this study, the external appearance of the people seen in the elements of nonverbal communication is tried to be evaluated in the category of academic staff by the eyes of the students. The survey technique was used in the research and the questionnaires were distributed to the students. In this questionnaire which was applied to the students at Uşak University Ulubey Vocational High School, the data were transferred to SPSS 22.0 statistical data analysis package program, analyzed and evaluated. Herein overall averages of the opinions of the students who applied the survey about the formal of stylish dressing of the lecturers, their hair colors, their accessories, wearing the same outfit or students's style were evaluated.

Key Words: Clothing, Lecturers, External Appearance, Student

1. GİRİŞ

İnsanların dış görünüşünün kendisiyle ilgili iyi bir referans mektubu olarak sayıldığı çağımızda, dış giyim daha büyük bir öneme sahip olmaktadır. En değerli mesleklerden birini icra eden, öğreten, yönlendiren, öğretim elemanlarının her anlamda öğrencilerine örnek teşkil ettiği düşünüldüğünde hem giyim kuşamıyla, hem de derslerinde öğretme tekniğiyle daha dikkatli ve özenli olması gereksinimi kaçınılmazdır. İnsanların

hem zamanını aktif kullanabilme, hem de karşısındaki kişilere etkili bir sunum yapabilme yöntemlerinin anahtarı % 60 - % 90 oranında etkili iletişim kurmasından geçmektedir.

Bireylerin yeni bilgileri görsel, işitsel ve duyuşsal olarak öğrendikleri ve hafızada tuttıkları düşünöldüğünde henüz sözlü bir iletişime geçilmeyen durumlarda sözsüz iletişimin yani beden dilinin, görünümün önemi büyüktür. İletişim, temelde sözel sanılmakla birlikte, onun birkaç katı kadar ses kullanımı ve daha da önemlisi yaklaşık altı katı kadar sözsüz iletişim de dediğimiz beden dilinden oluşmaktadır. Nasıl dediğimizden çok, nasıl durduğumuz, nasıl baktığımız, nasıl sustuğumuz, el, kol ve diğere hareketlerimiz konuşmaktadır.

Bir insanı ilk gördüğümüz andan itibaren onunla iletişimimizin ne yönde gideceğı ilk intibaaya bağılı olarak şekillenmektedir. Dış görünüşün, insanlar arasında iletişimin ne yönde ilerleyeceğini belirlediğı bu önemli durumun yanında diğere bir önemli süreç ise 180 saniyedir. Dinleyiciler, karşısındaki bireyi bu süre içerisinde yarattığı izlenim doğrultusunda izleyecek ve değerlendirecektir. Bu süreçler zarfında ise karşılıklı iletişimin iyi yönde ilerlediğı durumlarda etkili iletişimi sağılayan liderin örneğinin Üniversitede Öğretim Elemanının, öğrencilerinin veya sınıfının etkililiğı üzerinde olumlu katkıları bulunacaktır (Şimşek ve Altınkurt, 2009).

Görünüm, giyim, tavır, saç makyaj kişiliğinin dışa yansımalarını oluşturur. Sunulan konuyla bağıdaşan bir dış görünüm konuşmacıya ön avantaj sağılar. Aşırı süslü bir kıyafet, ciddi bir konuyu sunacak olan konuşmacıda rahatsız edici olur. Aynı şekilde abartılı saç ve makyaj dinleyicinin dikkatini dağıtırken, konuşmacı hakkındaki ilk izlenimlerin olumsuz olmasına neden olur (Serimoğlu, 2013).

Dış görünümün değerlendirilmesi üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde Uşak Üniversitesinde bu alanda herhangi bir çalışmaya rastlanılamamıştır. Bu amaçla; yapılan bu çalışmada Ulubey Meslek Yüksekokulu bünyesindeki ön lisans öğrencilerinin öğretim elemanlarının dış görünüşleriyle ilgili fikirlerini almak üzere bir araştırma yürütölmüştür. Araştırmaya dört farklı programdan katılan öğrencilerin programları şu şekildedir; Moda Tasarım, Turizm Seyahat Hizmetleri, Bankacılık ve Sigortacılık ve Çocuk Gelişimi. Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgileri, öğretim elemanlarının giyim tarzlarıyla ilgili görüşleri anket formu ile elde edilmiştir. Çalışmada öncelikle bu konularda yapılmış olan literatür çalışmalarına yer verilmiştir. Evren ve örneklem ise yöntem başlığı adı altında açıkça anlatılmıştır. Çalışmanın evren ve örnekleminde yapılan anket sorularının SPSS programında yapılan analizlerine dayalı olarak bulgular verilmiş ve bu bulgulardan elde edilen sonuçlar son kısımda verilerek yorumlanmıştır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

“İnsanlar neden giyinir?” sorusuyla birlikte önceleri örtünme, kapanma, vücudun belirli yerlerini saklama ihtiyacı olarak görölen bu durumun zaman geçtikçe daha güzel görünme, daha farklı olma, imaj oluşturma yönünde ilerlediğı aşıkârdır (Gürsoy ve Erk, 2004; Güngör, 2016; Gündüz, 2003; Ayhan, 2013.). Bilindiğı üzere yaşanan toplumun geleneklerine, göreneklerine, ananelerine, hava koşullarına, yaşam şartlarına ve çalışma biçimlerine göre de giyiniş tarzları değişiklik gösterebilmektedir. Bununla birlikte her toplumun, milletin, şehrin, mesleğinin farklı giyim şekilleri oluşmaktadır (Koca ve diğ., 2007; Türkoğlu, 2002; Çivitçi, 2011; Bilki, 2006; Mızrak ve Güzel, 2011; Özdemir ve Gökçearslan, 2017). Cinsiyete göre giyim tercihleri değişebildiğı gibi, yaşa göre de, dini inanca göre de, yaşanan ortamın geleneksel tarzda düşünme biçimine göre de giyiniş şekli değişiklik gösterebilmektedir.

Bireyler arasında 20 dakikalık etkili bir iletişim süresinde sözcüklerin ve seslerin etki oranı %40 olmaksızken, sözsüz iletişimi oluşturan beden dilinin rolü ise % 60'dır. Beden duruşu, başın kullanımı, giyim, bakım ve makyaj, mimikler, jestler ve göz teması beden dilini oluşturan öğelerdir. Tüm bu öğeler düşünöldüğünde eğitim ve öğretim sektöründe görevli temsilcilerin sözsüz iletişim becerilerini daha aktif kullanması gerekmektedir (Çalışkan ve Yeşil, 2005). Bu bireylerin mimiklerini, jestlerini, bedenlerini daha etkili kullanabilmeleri ve fiziki görünömlerine daha fazla titizlik gösterebilmeleri mesleklerine duydukları saygının göstergesi sayılabilir.

Önceleri örtünme ihtiyacından doğan *giyim* olgusu zamanımızdaki yerini artık sözsüz iletişimdeki en önemli faktör haline getirmiş ve hatta insanların kişisel imaj oluşturmada da başrolü üstlenmiştir (Sampson, 1995). İnsanlar imaj oluştururken karşısındaki kişinin zihninde nasıl hatırlanmak istiyorlarsa dış görünüşlerini de öyle şekillendiriyorlar. İnsanların imajı aynı zamanda onların yeteneğini, becerisini, tecrübesini de yansıtabilmekte (James, 1999).

Kaşıkçı (2006)“ ya göre, Nasreddin Hoca'nın “ye kürküm ye” dediğı hikâyesi imajın önemini açıklamak adına verilecek çok bir iyi örnektir. Hikâyede, hocanın normal bir kıyafetle gittiğı bir yemeğe, kapıdan

kovulması üzerine kıyafetini değiştirip kürk ile gitmesi ve davete kabul edilip ağırlanması konu edilir. Bu bağlamda, insanlar insanları dış görünüşleri ile ağırlarlar düşünceleri ile uğurlarlar, imaj bir kişiyi bir başkasının karşından nasıl gördüğüdür.

Sosyolojik, fizyolojik, psikolojik etkileri bulunan renkler, insanların imaj oluşturmalarında başrolü üstlenmiştir. Renk basit ve sıradan bir kavram gibi görünse de bilimsel çalışmalar renklerin etkisinin tahmin edebileceğimizden de fazla olduğunu vurgulamaktadırlar (Bakan, 2018). İnsanlar dış giyimlerinde iç dünyalarındaki huzuru, enerjiyi, sakinliği, gücü, asaleti, durgunluğu, güveni, neşeyi, üzüntüyü yansıtmak amacıyla belli bir çizgide imaj sergilenmektedir.

İmaj oluşturmadaki önemli faktörlerden bir diğeri ise aksesuar kullanımındır. Kolye, küpe, bilezik, yüzük, halhal, broş gibi takıların yanında tokalar, şapkalar, kravatlar, eldivenler, fularlar ve kol saatleri de kişisel imajın öğelerindendir (Demirbağ, 1996). Diğer taraftan imaj kırıcı denilen, birey hakkında olumsuz izlenim bırakan, negatif düşünceye yol açan durum veya malzemeler de bulunmaktadır. Toplum içerisinde ağız kapamadan esnemek, ciklet çiğnemek, gerinmek, geçirmek, sigara içmek, el cepte dolaşmak, boyasız-bakımsız ayakkabılar, yırtık, yıpranmış, rengi atmış giysiler, sararmış dişler ve ağız kokusu, aşırı makyaj ve abartılı parfüm ve deodorant kokusu gibi (Keklik, 2012).

3. YÖNTEM

Araştırma, öğretim elemanlarının dış görünüşlerinin öğrenciler tarafından değerlendirilmesine yönelik olarak planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksek Okulunda 2016-2017 eğitim öğretim yılında okumakta olan moda tasarım, çocuk gelişimi, turizm ve seyahat hizmetleri ve bankacılık ve sigortacılık programı olmak üzere 402 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise her bölümden 10'ar öğrencinin seçilmesiyle toplamda 40 öğrenci oluşturmuştur. Her bölümden seçilen 10 ar kişilik gruplardan ise 5 öğrenci 1.sınıflardan, 5 öğrenci ise 2.sınıflardan seçilmiştir. Bu 40 kişilik öğrenci grubuna bir pilot uygulama yapılmış, onun neticesinde ise anket tüm okul öğrencilerine uygulanmıştır.

Araştırma için anket tekniği kullanılmış olup, veriler anket formlarının öğrencilere dağıtılması yöntemiyle elde edilmiştir. Uygulanan anketlerin içeriğinin oluşturulmasında Keklik'in (2012) çalışmasından yararlanılmıştır. Elde edilen veriler "Microsoft Excel 2013" programında kodlanarak "IBM SPSS Statistics 22.0" programına aktarılmış ve bu programda analizler yapılarak (frekans, ortalama, standart hata, standart sapma, t-testi ve ANOVA testi) sonuçlar düzenlenerek değerlendirilmiştir.

Oluşturulan anket formunda demografik bilgilerin (cinsiyet, sınıf, bölüm) yanında 11 adet anket sorusu sorulmuş olup, soruların analizinde beşli likert tipi ölçek kullanılmıştır. Her bir ifade 1'den 5'e kadar kodlanarak oluşturulan ifadeler katılma dereceleri "hiç katılmıyorum", "katılmıyorum", "ne katılıyorum ne katılmıyorum", "katılıyorum" ve "tamamen katılıyorum" şeklindedir. Ölçeğin aralık genişliğinin, "dizi genişliği/yapılacak grup sayısı" (Tanrıoğen, 2012) formülü ile hesaplanması göz önünde tutularak, araştırma bulgularının değerlendirilmesinde esas alınan aritmetik ortalama aralıkları; "1,00- 1,80 = hiç katılmıyorum", "1,81-2,60 = katılmıyorum", "2,61-3,40 = ne katılıyorum ne katılmıyorum", "3,41-4,20 = katılıyorum" ve "4,21-5,00 = tamamen katılıyorum" şeklindedir. Ölçekteki puan ortalamasının 1,00'a yaklaşması ankete katılan öğrencilerin sorudaki önermeye katılım düzeylerinin düşük, 5,00'a yaklaşması yüksek olduğunu göstermektedir (Tanrıoğen, 2012).

%95 güven aralığında yani %5 anlamlılık düzeyinde yapılan normallik testleri sonucunda elde edilen basıklık (Skewness) ve çarpıklık (Kurtosis) değerleri "+1" ve "-1" arasında çıktığından verilerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Normallik Testinde Basıklık ve Çarpıklık Değerleri

	İstatistiksel Değeri	Standart Hata
Skewness	-,323	,122
Kurtosis	1,034	,243

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde 402 öğrenciye uygulanan anket sorularının değerlendirilmesi ve yorumlanması yer almaktadır. Çalışmada demografik özellikler olarak cinsiyet, sınıf ve bölüm bilgileri alınmış ve Tablo 2'de görüldüğü üzere olmuştur. Tablodan anlaşılacağı üzere %81,3 oranla ankete katılanların büyük çoğunluğu kadın bireylerden oluşmaktadır. Araştırmaya %55,7 oranla 1.sınıflar, %44,3 oranla ise 2.sınıflar katılım göstermiştir. Ayrıca bölüme öğrenci alma kontenjanlarına göre öğrenci sayısı yüksek olan bölümlerin ankete katılım oranlarının da yüksek olduğu görülmektedir. Öyle ki ankete katılan öğrencilerin büyük

çoğunluğu çocuk gelişimi bölümünden olup, oranları %49, 5'dir. Bu değeri takiben %30,1 oranla bankacılık ve sigortacılık bölümü, %11,2 oranla moda tasarım bölümü, %9,2 oranla ise turizm ve seyahat hizmetleri bölümleri ankete katılmışlardır.

Tablo 2. Demografik Özellikler

		n	%
Cinsiyet	Kadın	327	81,3
	Erkek	75	18,7
	TOPLAM	402	100,0
Sınıf	1.Sınıf	224	55,7
	2.Sınıf	178	44,3
	TOPLAM	402	100,0
Bölüm	Moda Tasarım	45	11,2
	Bankacılık ve Sigortacılık	121	30,1
	Turizm ve Seyahat Hizmetleri	37	9,2
	Çocuk Gelişimi	199	49,5
	TOPLAM	402	100,0

Tablo 3'de ise bölüm öğrencilerinin sınıf ve cinsiyetlerine göre ayrıntılı dağılımı görülmektedir. Buradan anlaşılacağı üzere de ankete katılanların çoğunluğu kadın bireylerden oluşmaktadır ve aynı zamanda çocuk gelişimi bölümünün katılım frekansı diğer bölümlerden daha yüksek olmuştur.

Tablo 3. Bölümlerdeki Öğrencilerin Sınıf ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı
BÖLÜM

		Moda Tasarım	Bankacılık ve Sigortacılık	Turizm ve Seyahat Hizmetleri	Çocuk Gelişimi	TOPLAM
1.Sınıf	Kadın	21	48	7	103	179
	Erkek	2	18	18	7	45
2.Sınıf	Kadın	20	38	3	87	148
	Erkek	2	17	9	2	30
	TOPLAM	45	121	37	199	402

Tablo 4'de öğrencilerin her bir soruya verdikleri cevapların ortalama değerleri görülmektedir. Bir üst başlık altında, yöntem bölümünde de açıklandığı gibi beşli likert tipi ölçeğin değerlendirilmesi aşamasında esas alınan aritmetik ortalama aralıklarına göre tüm sorulara verilen yanıtların değerleri Tablo 4'de gösterilmektedir.

Buna göre 1.soruya verilen yanıtın ortalamasına bakıldığında öğrencilerin "Resmi giyimli hocaya güvenim artar" ifadesine karşı ne katılıyorum ne katılmıyorum şeklinde cevap verdikleri görülmüştür.

"Hocanın derse gelirken resmi kıyafetler giymesini tercih ederim" ifadesine ise 2. Sorunun ortalamasında görüleceği üzere, 1. Soruda da olduğu gibi ne katılıyorum ne katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 4. Öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevapların ortalamaları

	n	Minimum	Maksimum	Sorulara verilen cevapların aritmetik ortalaması
Soru 1	402	1,00	5,00	3,0647
Soru 2	402	1,00	5,00	3,0274
Soru 3	402	1,00	5,00	3,1393
Soru 4	402	1,00	5,00	2,4403
Soru 5	402	1,00	5,00	2,4751
Soru 6	402	1,00	5,00	2,7886
Soru 7	402	1,00	5,00	3,8259
Soru 8	402	1,00	5,00	3,2960
Soru 9	402	1,00	5,00	2,4950
Soru 10	402	1,00	5,00	3,5661
Soru 11	402	1,00	5,00	2,5522

3. sorunun yani "Hocanın kıyafeti hoca hakkındaki düşüncelerim konusunda etkili değildir" ibaresine de önceki soruların cevap ortalamalarında olduğu gibi ne katılıyorum ne katılmıyorum demişlerdir. Ancak bu soruda 103 kişiyle çoğunluk katılıyorum seçeneğini seçmiştir.

4. sorudaki "Bayan hocaların aksesuarlarının (bilezik, kolye, küpe... vb.) ses çıkarmasından rahatsız olurum" ifadesine verilen ortalama değer ise "katılmıyorum" şeklinde olmuştur. Bu soruya öğrencilerin %29,9'u hiç katılmıyorum, %29,4'ü ise katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir.

"Kafamdaki hoca imajıyla derse gelen hoca arasında şaşkınlık yaşadığım bir tecrübem olmuştur" ifadesinin olduğu 5. Soruya ise öğrencilerin verdiği ortalama yanıt "katılmıyorum" şeklinde olmuştur. Öğrencilerin %56'sı bu soruya "ne katılıyorum ne katılmıyorum" ve "katılmıyorum" diye yanıt vermişlerdir.

6. sorudaki "Mesleki derslerde hocaların önlük giymesini gereksiz buluyorum" ibaresine verilen ortalama cevap "ne katılıyorum ne katılmıyorum" şeklinde olmuştur.

7. sorudaki "Hocanın kişisel bakımına özen gösterip göstermediğini anlarım" ifadesine öğrenciler genel olarak "katılıyorum" yanıtını vermişlerdir.

"Hocanın biz öğrenciler gibi kıyafetler giymesi kendimi ona daha yakın hissetmemi sağlar" ifadesinin olduğu 8.soruya öğrencilerin verdiği ortalama yanıt "ne katılıyorum ne katılmıyorum" şeklinde olmuştur. Bu soruya %33,6 oranla 135 kişi "katılıyorum" şeklinde cevap vermişlerdir.

9. sorudaki "Hocanın her derste aynı kıyafeti giymesi beni rahatsız eder" ibaresine verilen ortalama öğrenci cevabı "katılmıyorum" şeklinde olmuştur. Bu soruya 227 kişi %56,5 oranla hiç katılmadıklarını veya katılmadıklarını belirtmişlerdir.

"Hocanın derse sık gelmesi derse verdiği önemi gösterir" ifadesinin olduğu 10. Soruya öğrencilerin verdiği ortalama yanıt "katılıyorum" şeklinde olmuştur. Bu soruya öğrencilerin %60'ı katılıyorum veya tamamen katılıyorum yanıtını vermişlerdir.

11. sorudaki "Sıra dışı saç rengi olan hocaların daha özgüvenli olduğunu düşünüyorum" ibaresine öğrenciler "katılmıyorum" şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 5'de öğrencilerin öğretim elemanlarının dış görünüşleriyle alakalı fikirlerinin cinsiyetlerine göre değişip değişmediği t-testine göre analiz edilmiştir. Buradan anlaşılacağı üzere kadın ve erkek bireyler bazı sorularda birbirlerine yakın yanıtlar verseler de, bazı sorularda ise cevaplar arasında bariz farklılıklara da rastlanmıştır.

Tablo 5. Cinsiyetin Öğretim Elemanlarının Dış Görünüşlerini Değerlendirmeye Etkisi

	Cinsiyet	N	X	SS
Soru 1	Kadın	327	3,0856	1,28894
	Erkek	75	2,9733	1,53318
Soru 2	Kadın	327	3,0673	1,13575
	Erkek	75	2,8533	1,40167
Soru 3	Kadın	327	3,1407	1,31243
	Erkek	75	3,1333	1,48263
Soru 4	Kadın	327	2,3914	1,24818
	Erkek	75	2,6533	1,46577
Soru 5	Kadın	327	2,4801	1,25030
	Erkek	75	2,4533	1,18884
Soru 6	Kadın	327	2,7615	1,29581
	Erkek	75	2,9067	1,40629
Soru 7	Kadın	327	3,8502	1,06197
	Erkek	75	3,7200	1,28988
Soru 8	Kadın	327	3,2263	1,18432
	Erkek	75	3,6000	1,43320
Soru 9	Kadın	327	2,5015	1,27956
	Erkek	75	2,4667	1,42690
Soru 10	Kadın	327	3,6147	1,20001
	Erkek	75	3,3600	1,42032
Soru 11	Kadın	327	2,5321	1,29820
	Erkek	75	2,6400	1,30114

Tablo 5, Soru 1-2-3'den görüleceği üzere hem kadın, hem de erkek bireyler “Resmi giyimli hocaya güvenim artar”, “Hocanın derse gelirken resmi kıyafetler giymesini tercih ederim” ve “Hocanın kıyafeti hoca hakkındaki düşüncelerim konusunda etkili değildir” önermelerine karşı ne katılıyorum, ne katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. “Bayan hocaların aksesuarlarının (bilezik, kolye, küpe... vb.) ses çıkarmasından rahatsız olurum” ifadesine kadın bireyler katılmıyorum cevabı verirken, erkek bireyler ise ne katılıyorum, ne katılmıyorum demişlerdir. Öğrencilerin hepsi 5. Sorudaki “Kafamdaki hoca imajıyla derse gelen hoca arasında şaşkınlık yaşadığım bir tecrübem olmuştur” ifadesine katılmadıklarını bildirmişlerdir. 6. Sorudaki “Mesleki derslerde hocaların önlük giymesini gereksiz buluyorum” ifadesine ise ne katılıyorum, ne katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. “Hocanın kişisel bakımına özen gösterip göstermediğini anlarım” ifadesinin bulunduğu 7. Soruya ise tüm öğrenciler katılıyor demişlerdir. 8. Soruya dayalı olarak ise öğretim elemanlarının öğrenciler gibi kıyafetler giymesi erkek bireyler arasında kendilerini hocalara daha yakın hissetmelerini sağlarken, kadın bireyler ise bu soruya ne katılıyorum, ne katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Bireylerin hepsi “hocanın her derste aynı kıyafeti giymesi beni rahatsız eder” önermesine karşı katılmıyoruz demişlerdir. Kadın bireyler hocanın derse sık gelmesini derse verdiği öneme bağlarken, erkek bireyler ise bu ibareyle ilgili ne katılıyorum, ne katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. “Sıra dışı saç rengi olan hocaların daha özgüvenli olduğunu düşünüyorum” ifadesine kadın bireyler katılmazken, erkek bireyler ise yine ne katılıyorum, ne katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir.

Tüm sorulara bölümler bazında verilen cevapların ortalamaları Tablo 6’da verildiği üzere olmuştur. Anova testine dayalı olarak Post Hoc-Tukey-b değerleriyle tablo oluşturulmuştur.

Tablo 6. Öğrencilerin Okuduğu Bölümün Öğretim Elemanlarının Dış Görünüşlerini Değerlendirmeye Etkisi

	Bölüm	N	X		Bölüm	N	X		Bölüm	N	X
Soru 1	1	45	3,2667	Soru 5	1	45	2,3778	Soru 9	1	45	2,3556
	2	121	3,2066		2	121	2,4132		2	121	2,3719
	3	37	2,8649		3	37	2,4054		3	37	2,2432
	4	199	2,9698		4	199	2,5477		4	199	2,6482
Soru 2	1	45	2,7778	Soru 6	1	45	2,5556	Soru 10	1	45	3,6444
	2	121	3,1736		2	121	2,8512		2	121	3,5289
	3	37	2,9189		3	37	2,9730		3	37	3,3243
	4	199	3,0151		4	199	2,7688		4	199	3,6181
Soru 3	1	45	2,8667	Soru 7	1	45	3,4667	Soru 11	1	45	2,4444
	2	121	2,9917		2	121	3,8595		2	121	2,6116
	3	37	3,3243		3	37	3,6216		3	37	2,5676
	4	199	3,2563		4	199	3,9246		4	199	2,5377
Soru 4	1	45	2,1556	Soru 8	1	45	3,2000				
	2	121	2,2645		2	121	3,1983				
	3	37	2,7027		3	37	3,8108				
	4	199	2,5628		4	199	3,2814				

*1:Moda tasarım bölümü 2:Bankacılık ve sigortacılık bölümü 3:Turizm ve seyahat hizmetleri bölümü 4:Çocuk gelişimi bölümü

Tablo 6’daki bilgileri yorumlayacak olursak; dört farklı bölüm öğrencileri de resmi giyimli hocayı genel olarak güvenleri artar niteliğinde görmemişlerdir. Öğrenciler öğretim elemanlarının derse gelirken resmi kıyafet giymeleri beklentisi içinde değildirler. Bunun yanında öğretim elemanının öğrencilerin kıyafetlerine benzer şekilde giyinmesi özellikle turizm bölümü öğrencilerinin gözünde kendilerini dersin hocasına karşı daha yakın hissetmelerini sağlayacağını bildirmişlerdir. Öğrenciler öğretim elemanının kıyafetinin kendisiyle ilgili bir fikir sunabileceği konusunda kararsız kalmışlardır. Tüm bölüm öğrencilerinin anket sonuçlarından görüldüğü üzere öğrenciler hocaların aksesuarlarının ses çıkarmasından rahatsız olmamaktadırlar. Genel olarak bakıldığında hiçbir bölümdeki öğrenci kafasındaki hoca imajıyla, derse gelen hoca arasında şaşkınlık yaşamamıştır. Öğrenciler mesleki derslerde giyilebilecek olan önlükleri gereksiz bulmadıklarını belirtmişlerdir. Buradan anlaşılacağı üzere, mesleki derslerde kullanılacak, giyilebilecek olan malzemeler öğrenciler tarafından gerekli görülmektedir. Tüm bölüm öğrencileri öğretim elemanının kişisel bakımına özen gösterip göstermediğini anlayabileceklerini bildirmişlerdir. Ayrıca öğrenciler hocaların her derste aynı kıyafeti giymesi gibi bir durumdan herhangi bir sıkıntı yaşamamaktadırlar. Ancak genel olarak ise öğretim elemanının derse sık gelmesinin derse verdiği önemi gösterdiğini düşünmektedirler. Ayrıca özgüven olgusunu öğretim elemanının saç rengine bağlamamışlardır.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada daha önce Uşak Üniversitesinde çalışılmamış olan “öğretim elemanlarının dış görünüşlerinin öğrenciler tarafından algılanma durumu” işlenmiştir. Dört farklı bölümden ön lisans öğrencilerine uygulanan anket çalışmasının sonuçları incelenmiştir. Genel olarak bakıldığında öğrencilerin öğretim elemanlarının dış görünüşleriyle ilgili düşüncelerinde cinsiyete, bölüme veya sınıfa göre anlamlı bir farklılık görülememiştir. Keklik’in (2012) çalışmasında olduğu gibi eğer anketin uygulandığı fakülteler farklı olsaydı, ya da öğrencilerin okuldaki öğrenim süreleri daha uzun olsaydı, belki anlamlı farklılık görülmesi olasılığı artabilirdi.

Araştırma kapsamında Ulubey Meslek Yüksek Okulunda öğrenim gören öğrencilerin öğretim Elemanlarının dış görünüşlerine dair fikirleri aşağıdaki şekilde olmuştur;

- ✓ Öğrenciler öğretim elemanlarını genel olarak giyim şekillerine göre analiz etmemekte, ayrıca resmi kıyafet giymelerini de beklememekte ve insanları dış görünüşlerine göre güvenilir veya değil diye düşünmemektedirler. Aslında diğer taraftan öğrenciler öğretim elemanlarının öğrencilere yakın bir giyim tarzı sergilediklerinde kendilerini hocaya daha yakın hissettiklerini de bildirmişlerdir.
- ✓ Bayan öğretim elemanlarının aksesuarlarının çıkardığı sestən rahatsız olduğunu belirten öğrenci çıkmamıştır.
- ✓ Öğrencilerin genel olarak dersin hocası derse gelmeden önce onunla ilgili kafalarında kurmuş oldukları imaj doğru çıkmıştır.
- ✓ Öğrenciler mesleki derslerde giyilebilecek olan önlükleri gereksiz bulmadıklarını belirtmişlerdir. Buradan anlaşılacağı üzere, mesleki derslerde kullanılabilir, giyilebilecek olan malzemeler öğrenciler tarafından gerekli görülmektedir.
- ✓ Ankete katılan tüm öğrenciler öğretim elemanının kişisel bakımına özen gösterip göstermediğini anlayabileceklerini bildirmişlerdir.
- ✓ Ayrıca öğrenciler hocaların her derste aynı kıyafeti giymesi gibi bir durumdan herhangi bir sıkıntı yaşamamaktadırlar. Ancak genel olarak ise öğretim elemanının derse şık gelmesinin derse verdiği önemi gösterdiğini düşünmektedirler. Ayrıca özgüven olgusunu öğretim elemanının saç rengine bağlamamışlardır.

Bu çalışma Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksek Okulu öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Diğer Üniversiteler veya farklı bölümlerde öğrenim gören öğrenciler üzerinde de çalışmalar gerçekleştirilerek, öğrencilerin öğretim elemanlarının giyim tarzlarına dair görüşleri ortaya çıkarılabilir. Ayrıca aynı anket soruları öğretim elemanlarına da uygulanarak öğrenci ve hocaların vermiş oldukları cevaplar karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Ayhan, F. (2013). Türk Giyim Kültüründe Pantolon. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (39), 1-21.
- Bakan, E. (2018). Moda Tasarım Öğrencilerinin İmaj Oluşturmalarında Rengin Önemi, *Social Sciences Studies Journal*, 3009-3019.
- Bilki, H. (2006). *Konya ili müzelerinde ve özel koleksiyonlarda bulunan erkek giyim örnekleri* (Doctoral dissertation, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Çalışkan, N., & Yeşil, R. (2005). Eğitim sürecinde öğretmenin beden dili. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1).
- Çivitci, Ş. (2011). Kırgızistan ve Türkiye Gençlerinin Giysi Satın Alma Davranışlarının Karşılaştırılması. *Bilig, Güz*, 59, 97-122.
- Demirbağ, İ. B. (1996). *Türk geleneksel giyiminde takı ve aksesuarlar*, Doktora Tezi.
- Gündüz, F. O. (2003). *Osmanlı dönemi kaftanlarına yeni yorumlar*. Selçuk Üniversitesi.
- Güngör, H. (2016). Hz. Peygamber (sas) Döneminde Kullanılan Kıyafetler. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(8), 48-68.

- Gürsoy, A. T. & Erk, N. (2004). Düünden Bugüne Giyim Kültürü ve Moda, *Elektronik Kitap*.
- James, J. (1999). *Beden dili: Olumlu imaj oluşturma*. Alfa Basım Yayım.
- Keklik, B. (2012). Öğretim Üyelerinin Dış Görünüşlerinin Öğrenciler Tarafından Algılanma Biçiminin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 4(21), 129-141.
- Kaşıkcı, E. (2006). Doğrucu Beden Dili. *Hayat Yayıncılık İletişim Eğitim Hizmetleri*, 214s, İstanbul
- Koca, E., Koç, F., & Vural, T. (2007). *Kültürlerarası Etkileşimde Giyim Kuşam*, 793-808.
- Mızrak, Ş., & Güzel, S. (2011). Hamilelerde giyim problemleri ve tercihleri. *Ejovoc (Electronic Journal of Vocational Colleges)*, 1(1).
- Özdemir, M., & Gökçearslan, A. (2017). Anadolu Geleneksel Sıraç Kadın Giyimi. *Vocational Education*, 12(2), 1-19.
- Sampson, E. (1995). *İmaj faktörü*. Rota.
- Serimoğlu, N. (2013). *Etkili İletişim*, İstanbul: Cinius Yayınları.
- Şimşek, Y., & Altınkurt, Y. (2009). Endüstri meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin okul müdürlerinin iletişim becerilerine ilişkin görüşleri. *Akademik bakış*, 17, 1-16.
- Tanrıöğen, A. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Türkoğlu, S. 2002, *Tarih Boyunca Anadolu 'da Giyim Kuşam*, İstanbul.